

Årsrapport 2020

save the
orangutan

Pandemien har kun gjort vores arbejde vigtigere

At 2020 var et usædvanligt år, er der vist ingen, der betvivler. Da corona-pandemien satte verden i stå, måtte vi hos Red Orangutangen erstatte fysiske arrangementer med online indsatser og tilpasse vores aktiviteter på Borneo. Sammen med vores lokale partnere startede vi lynhurtigt nye indsatser op for at beskytte medarbejdere, orangutanger og lokale i indsatsområderne mod smitte. Der blev også indført restriktioner på rehabiliteringscentrene og i felten.

Men pandemien gjorde det samtidig endnu tydeligere, hvor nødvendigt vores arbejde er. Rydningen af regnskoven på Borneo er en katastrofe for biodiversitet, klima og lokalbefolkning. Samtidig tvinger naturødelæggelserne de vilde dyr tættere på mennesker, og det skaber grobund for nye pandemier. Corona-pandemien har sendt os et klart signal om, at beskyttelse af naturen ikke kun er vigtig for biodiversiteten og klimaet, men også for vores egen sundhed. Tidens største kriser skal derfor ses i sammenhæng, hvis vi skal løse dem.

Coronakrisen fik stor betydning for vores arbejde, fordi orangutanger med stor sandsynlighed også kan blive smittet med det nye coronavirus. Der er grund til bekymring, for hvis sygdommen spreder sig i de vilde bestande, kan det i værste fald betyde undergang for den allerede kritisk truede orangutang.

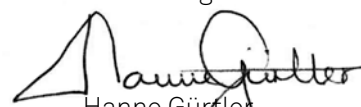
Derfor satte vi i foråret nye indsatser i gang for at beskytte både de vildtlevende orangutanger og orangutangerne på rehabiliteringscentrene. Indsatserne skulle samtidig beskytte lokalsamfundene og ikke mindst sårbare oprindelige folk på Borneo. Arbejdet har båret frugt, og der har indtil videre ikke været konstateret smitte blandt orangutangerne på centrene eller de vildtlevende orangutanger. Smitten i landsbyerne blev mindsket og de værste konsekvenser af pandemien afbødet.

Selvom 2020 gik anderledes end forventet, blev det alligevel et travlt år med nye initiativer og gode resultater. Vi kunne i 2020 overføre 11,5 millioner danske kroner til indsatser på Borneo. De er blandt andet gået til rehabiliteringen af forældreløse orangutanger på Nyaru Menteng og til en lang række projekter, der skal bevare og genoprette regnskoven i tæt samarbejde med lokalbefolkningen.

I 2020 startede vi flere nye projekter op, som har fokus på blandt andet at gøre regnskoven klimaresistent, øge patruljeringen i skovene for at sikre dem mod skovbrande og illegale aktiviteter, og skabe bæredygtige indtægtskilder til lokalbefolkningen. Alt sammen indsatser der, udover at hjælpe lokalbefolkningen på fode igen efter coronakrisen, skal resultere i, at orangutangen og mange andre arter ikke mister deres levesteder.

Det har kun kunne lade sig gøre på grund af den uundværlige støtte, som vi får fra privatpersoner, virksomheder, fonde og institutionelle donatorer. Det er denne opbakning, der gør det muligt at fortsætte den vigtige kamp for orangutangerne, den tropiske regnskov og de oprindelige folk.

Med venlig hilsen

Hanne Gürfler
Direktør

Forsidebillede: ©BPI

Klimakrise, tab af biodiversitet og pandemier: De tre kriser hænger sammen

I 2020 blev nødvendigheden af naturbevarelse på ny helt aktuel. Vi befinder os nemlig i en tid, hvor ødelæggelser af naturen forværrer tre store sammenhængende kriser: Klimakrisen, biodiversitetskrisen og risikoen for nye pandemier.

Borneos regnskov er et vigtigt eksempel på sammenhængen mellem disse kriser. Borneo er nemlig et biodiversitets-hotspot med store områder af kulstofrig tørvemoseskov. Kulstof, der bliver frigivet som CO₂, når skoven bliver ryddet og tørvens drænet.

Formidling om afskovning på Borneo

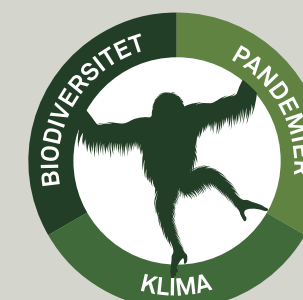
I vores oplysningsarbejde i 2020 har vi haft fokus på konsekvenserne af afskovningen på Borneo og sammenhængen mellem pandemier, klimakrise og tab af biodiversitet. Vi har udbredt kendskabet til dette på egne kanaler, gennem debatindlæg og ved deltagelse på Naturmødet online. Formidlingen havde blandt andet fokus på, hvordan vores projekter på Borneo bidrager til en langsigtet bevarelse af regnskoven til gavn for biodiversitet, klima og lokalbefolkning.

Det gælder blandt andet nye indsatser, som fokuserer på forbindelsen mellem naturens tilstand og menneskers sundhed. Det indebærer undervisning af skoleelever, udarbejdelse af 'one health'-planer for landsbyer og information til lokalbefolkningen og lokale myndigheder på Borneo.

Klimasikring af regnskoven

Beskyttelsen af den kulstofrige tørvemoseskov har stor betydning for både orangutanger, mennesker og for klimaet. Det står i centrum for adskillige af vores projekter på Borneo.

I 2020 påbegyndte vi nye projekter med støtte fra Civilsamfundspuljen (CISU), som har specifikt fokus på at øge lokale skovsamfunds modstandsdygtighed over for klimaændringer og afbøde konsekvenserne af disse. Sammen med BOS Foundation, Yayasan Borneo Nature Indonesia og flere lokale landsbyer brandsikres og genplantes store tørvemoseskovområder.

•
Cirka 80 % af alle verdens terrestriske arter lever i tropiske skove – heriblandt orangutangen.

•
Alene de seneste fire årtier er op mod 80 % af orangutangens levesteder forsvundet.

•
Op mod 20 % af den menneskeskabte CO₂-udledning skyldes afskovning. Især tropiske tørvemoseskove lagrer store mængder kulstof.

Indsatser for at beskytte orangutanger og lokalbefolkning mod COVID-19

Da pandemien ramte, var prioritet nummer ét at beskytte orangutangerne, som det nye coronavirus udgør en væsentlig trussel mod. Red Orangutangen startede på kort tid flere indsatser op for at forebygge og inddæmme smitten.

Gennem støtte fra private bidragsydere og private fonde kunne Red Orangutangen i 2020 sende mere end 800.000 kroner til vores lokale partnere til forskellige COVID-19-indsatser på Borneo.

Nødberedskab på rehabiliteringscentre

Så snart pandemien ramte Indonesien, blev rehabiliteringscentre lukket for besøgende, og der blev indført skærpede sikkerhedsprocedurer og løbende tests for at mindske risikoen for smitte. Genudsættelser af orangutanger blev indstillet i starten af 2020, og det samme gjaldt for flytning af orangutanger til de regnskovsbeklædte øer, der udgør sidste fase af rehabiliteringsprocessen. Rehabiliteringsforløbene kunne dog fortsætte med restriktioner.

Red Orangutangen startede i marts en nødhjælpsindsamling for at sikre tilstrækkeligt med værnemidler og desinfektionsmidler til centrets dyrlæger og dyrepassere i en tid, hvor prisen på værnemidler og medicin eksploderede. Der blev indsamlet mere end 120.000 danske kroner.

Corona må ikke komme ind på centrene

For at beskytte orangutanger og personale på rehabiliteringscentre bedst muligt, er det enormt vigtigt, at personalet ikke bringer smitte med ind på centrene.

Red Orangutangen satte derfor med støtte fra blandt andet QATO Fonden gang i en større indsats for at mindske smitten i landsbyerne omkring rehabiliteringscentret Nyaru Menteng. Information om smitterisici, adgang til tests og uddeling af

værnemidler og hygiejneartikler resulterede i, at smitten faldt betydeligt, mens projektet stod på, og at ingen orangutanger er blevet smittet. Da smitten steg yderligere i Indonesien i slutningen af 2020, blev indsatsen igen øget.

Indsatser nær de vilde orangutanger

COVID-19 udgør også en risiko for de vildtlevende orangutanger. Tæt ved regnskoven bor desuden mange oprindelige folk, som anses som særligt udsatte under coronakrisen.

Derfor påbegyndte Red Orangutangen sammen med BOS Foundation og Yayasan Borneo Nature Indonesia en akut COVID-19-indsats i de områder, hvor vi arbejder med naturbevarelse. Indsatsen er støttet af Civilsamfundspuljen (CISU), Svenska Postkodstiftelsen og private bidragsydere. Også denne indsats har været en succes. Der har ikke været tegn på smitte blandt de vildtlevende orangutanger, smitten i landsbyerne blev mindsket og de værste konsekvenser af pandemien afbødet.

Krisens langsigtede konsekvenser

Sygdom er desværre ikke pandemiens eneste konsekvens. Under nedlukningen i foråret steg tømmerhugst i regnskoven. Krisen har også ført fødevarer mangel og øget fattigdom med sig i Indonesien.

Derfor har vi startet flere nye projekter op, som skal mindske konsekvenserne af den økonomiske recession gennem blandt andet et øget fokus på at skabe nye bæredygtige indtægtskilder, såsom køkkenhaver og fiskedamme, i landsbyerne i området Mawas. Samtidig bliver der taget hånd om problemerne med øget tømmerhugst gennem mere patruljering og uddannelse af lokalbefolkningen. Det sker med støtte fra CISU i områderne Mawas, Sebangau og Rungan, som tilsammen er hjem for over 11.000 orangutanger.

#ORANGUTANFREEDOM

468 ORANGUTANGER
GENUDSAT FRA 2012-2020

6 GENUDSAT I 2020

ORANGUTANGER
PÅ NYARU MENTENG
295 i rehabilitering
6 nytillkomne i 2020

ORANGUTANGER
PÅ SAMBOJA LESTARI
122 i rehabilitering
2 nytillkomne i 2020

UNGER FØDT I 2020
AF GENUDSATTE
ORANGUTANGER:
3

COVID-19 og den kritisk truede orangutang

Der er omfattende videnskabeligt bevis for, at orangutanger og andre menneskeaber er følsomme over for de vira og bakterier, som forårsager luftvejssygdomme hos mennesker. SARS-CoV-2, det nye coronavirus, som forårsager sygdommen COVID-19 i mennesker, kan derfor også udgøre en trussel for orangutanger. Der er dog endnu ikke dokumenterede tilfælde af sygdommen hos orangutanger.

Rekordmange projekter skal beskytte og genoprette regnskoven

En af de største trusler mod orangutanerne er tabet af habitat. Rydning af regnskov er samtidig en stor trussel for klima, biodiversitet og oprindelige folk. Derfor arbejder Red Orangutangen i samarbejde med vores partnere og lokalbefolkningen på Borneo for at bevare og genoprette regnskoven.

I 2020 har vi haft stort fokus på at udvikle nye skovbevarende projekter på Borneo. Det betyder, at vi har påbegyndt projekter i nye områder, og at vores indsatser dækker et stigende antal landsbyer.

Skovbevarelse på jorden og fra oven

I 2020 opgraderede vi indsatsen for at forebygge skovbrande og ulovlige aktiviteter i skovene. Vi udvidede vores arbejdsområder til også at omfatte nationalparken Sebangau i Centralkalimantan, som er hjem for mere end 6.000 vilde orangutanger. Her arbejder vi sammen med Yayasan Borneo Nature Indonesia (BNF) og med støtte fra Civilsamfundspuljen (CISU). Sammen med BOS Foundation påbegyndte vi også et samarbejde i Mawas med DHI GRAS, som er eksperter i satellitdata. Formålet er at bruge satellitdata mere effektivt til at monitorere skoven og vurdere, hvor brandpatrojlernes ressourcer bruges bedst muligt.

Konflikthåndtering nær nationalpark

Red Orangutangen arbejder sammen med BOS Foundation for at mindske konflikter mellem orangutanger og mennesker i nationalparken Bukit Baka Bukit Raya (TNBBBR). Det udmøntede sig i 2020 blandt andet i en træning af 203 medlemmer af lokalbefolkningen. Med støtte fra CISU arbejder vi samtidig med at minimere lokalbefolkningens konflikter med nationalparken, så mennesker og orangutanger kan sameksistere i skoven. Dette

har blandt andet omfattet kapacitetsopbygning af vores lokale partner i området samt en kortlægning af de lokales traditionelle brug af skoven, så orangutanger fremover ikke bliver genudsat nær disse områder.

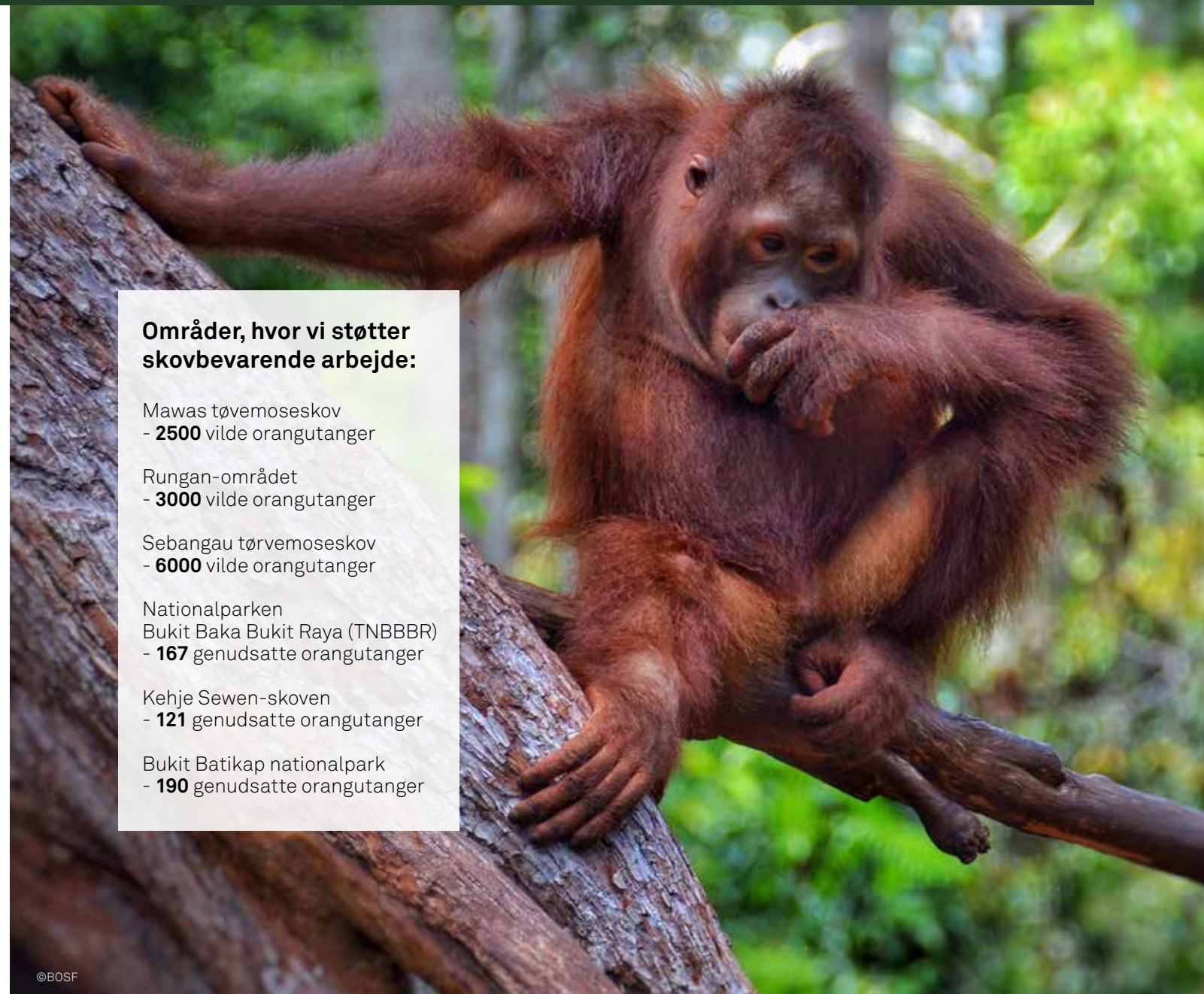
Støtte til indsamling af ny viden

Red Orangutangen samarbejder med forskningsinstitutioner for at få ny viden, der kan forbedre arbejdet for orangutanerne. I 2020 initierede vi et nyt samarbejde med Københavns Universitet om udviklingen af en app, der skal bruges til at indsamle data fra de lokale skovmonitorerings- og brandslukningspatrojljer. I samarbejde med BNF arbejder vi på at få etableret en forskningsstation i Rungan-området på Borneo, hvorfra områdets biodiversitet skal studeres. Og så fortsatte vi i 2020 vores støtte til Tuanan forskningsstation i Mawas, som forsker i vildtlevende orangutangens adfærd. Vi støttede blandt andet etableringen af en gangbro, som skal gøre observationer dybt i regnskoven lettere.

Kampen for oprindelige folks rettigheder

I 2020 var der stor fremgang i arbejdet med at styrke oprindelige folks muligheder for at få rettighederne til deres skvområder, hvilket ofte er en af de mest effektive måder at bevare skovene på. Vi arbejder nu sammen med BOS Foundation om at støtte 21 landsbyer på Borneo i denne proces – det er en betydelig stigning i 2020. Samtidig arbejder vi med i alt 33 landsbyer for bedre levevilkår for lokalbefolkningen.

Det er også en prioritet for os at udbrede kendskabet til oprindelige folk, blandt andet Dayak Wehea-stammens unikke kultur og forhold til naturen. Det blev i 2020 blandt andet til en film om stammen, som var støttet af Kulturstyrelsen.

Områder, hvor vi støtter skovbevarende arbejde:

Mawas tøvemoseskov
- 2500 vilde orangutanger

Rungan-området
- 3000 vilde orangutanger

Sebangau tøvemoseskov
- 6000 vilde orangutanger

Nationalparken Bukit Baka Bukit Raya (TNBBBR)
- 167 genudsatte orangutanger

Kehje Sewen-skoven
- 121 genudsatte orangutanger

Bukit Batikap nationalpark
- 190 genudsatte orangutanger

Genopretning af regnskoven

Red Orangutangen arbejder tæt sammen med BOS Foundation om at genplante træer i tørvemoseskoven Mawas.

Resultaterne for 2020 var:

- 37.778 træer, svarende til 34 hektar, blev genplantet.
- Der blev produceret 78.570 kimplanter.
- 21 brønde blev etableret og 9 dræningskanaler nedlagt for at beskytte de nye områder mod skovbrande.
- 186 lokale var involveret i arbejdet, hvilket er en markant stigning muliggjort gennem støtte fra CISU.

Sådan blev pengene brugt i 2020

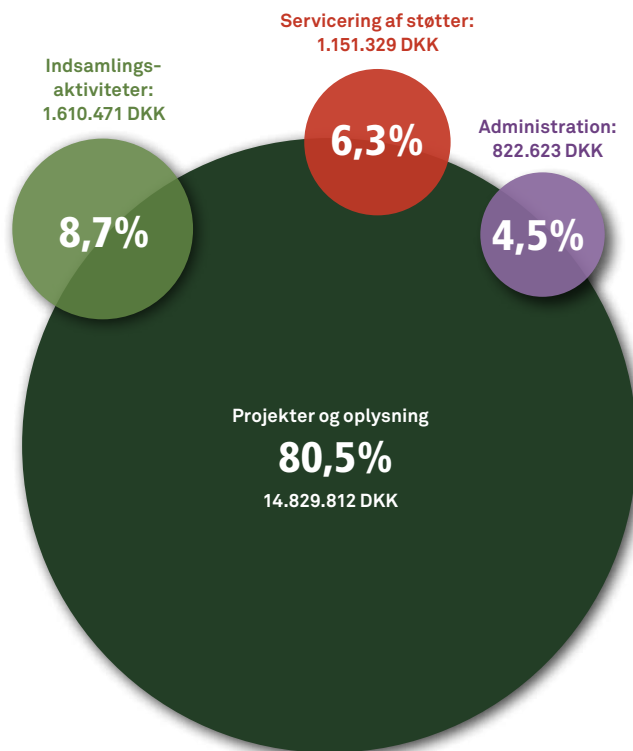
Indsamlede midler

Red Orangutangen indsamlede i 2020 18,3 millioner kroner fra private bidragsydere, virksomheder, fonde og institutionelle donatorer, heraf 16,7 i Danmark, 1,5 i Sverige og 0,2 i England og Wales.

Fordeling af midlerne

Red Orangutangen anvendte i 2020 14,8 millioner kroner til formålsbestemte aktiviteter, hvilket svarer til 81 % af de anvendte midler. Der blev uddelt 11,5 millioner kroner til vores partnere på Borneo.

Red Orangutangen har i 2020 sammenlagt brugt 3,6 millioner kroner, svarende til 19,5 % af de anvendte midler, til servicering af støtter, administration og indsamlingsaktiviteter. Udgifterne til administration var i 2020 på 4,5 %. Den samlede egenkapital blev i 2020 nedskrevet med 88 t kr

TAK TIL

Samarbejdspartnere

Donationer

- QATO Fonden
- Brødrene Hartmanns fond
- Kulturministeriets pulje til almennyttige projekter
- Fru Ellen Bremerdals fond til hjælp for hjemløse katte og andre vildtlevende dyr
- Sam og Mia Jarris Legat

En særlig tak til de mange virksomheder og tusindvis af privatpersoner, der støtter vores arbejde.

SavetheOrangutan_org

Save the Orangutan
Red Orangutangen
Save the Orangutan-Sverige

@RedOrangutangen

Save the Orangutan

Danmark
Østerbrogade 146B, 1
2100 København Ø

info@redorangutangen.dk
www.redorangutangen.dk

Sverige
c/o Stavegren & Partners
Ekonomikonsult AB
Ölandsgatan 42
116 63 Stockholm

info@savetheorangutan.se
www.savetheorangutan.se

England og Wales / England och Wales
c/o Smarties Bookkeeping Limited
The Keep. Creech Castle
Taunton
Somerset
TA1 2DX
info@savetheorangutan.org
www.savetheorangutan.org.uk